

N:o 36.

Ank. till Riksd. Kansli den 27 Mars 1882, kl. 3 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af Riksdagens Justitieombudsmans framställning om tillägg till 69 § Utsökningslagen.

I embetsberättelsen till innevarande Riksdag har Justitieombudsmannen gjort en så lydande framställning:

»I 69 § Utsökningslagen stadgas:

Påstår annan sig vara egare till lös egendom, som i gäldenärens bo finnes, men kan ej genast visa sin rätt, vare hans anspråk ej hinder för egendomens utmätande; bjuder han vid utmätningen sannolika skäl för anspråket, hänvise utmätningsmannen honom att sin talan efter stämning utföra, och må det utmätta godset ej säljas förr, än tvisten om eganderätten blifvit af domstol pröfvad; stämme dock han, som godset från utmätning freda vill, borgenären och gäldenären till domstol i orten, der godset finnes, inom tre månader, eller hafve sin talan mot borgenären förlorat. Kommer någon efter utmätningen med anspråk, som nu är sagdt, vare det ej hinder för försäljningen, der ej öfverexsekutor annorlunda förordnar. Varder den, som anspråket väckt, af öfverexsekutor hänvisad att sin talan efter stämning utföra, åligge honom att inom tre månader derefter stämma vid äfventyr, som förut är nämndt. Vill borgenär sjelf stämma, stånde det honom fritt.

»Det har visat sig, att ovisshet är rådande, huru utmätningsman vidare bör förfara, efter det han, enligt ofvan anförda föreskrift, hänvisat den, som vid utmätningen väckt anspråk på eganderätt till lös egendom,

Bih. till Riksd. Prot. 1882. 7 Saml. 22 Häft.

att stämma, enär lagen icke antyder, när och på hvad sätt utmätningssmannen skall få veta, huruvida den af honom gifna hänvisningen blifvit efterkommen, eller icke. Det lärer väl vara gifvet, att han skall dröja med försäljningen af det utmäta godset i tre månader efter utmätningssdagen, på hvilken hänvisningen lemnades, så vida icke under tiden borgenären, eller ock den, som väckt eganderättsanspråket, med domstols laga kraft vunna utslag hos utmätningssmannen visar, att tvistefrågan är afgjord, i hvilket fall han naturligtvis har att förfara i öfverensstämmelse med den utgång, tvisten fått, det vill säga, att verkställa försäljningen af det utmäta godset, eller ock låta utmätningen återgå; men om före de tre månadernas förlopp eller sedermera utmätningssmannen ingenting förspörjer, huru länge skall han dröja med vidare åtgärders vidtagande och under tiden balansera ärendet i sin dagbok? Att sjelf söka utforska, huruvida stämmt blifvit, eller icke, torde ej skäligen kunna honom åläggas såsom tjenstepligt, men äfven om han hade ett sådant åliggande, skulle fullgörandet deraf stöta på betydande svårigheter, företrädesvis på landsbygden. Det vore ej nog för honom att vända sig till domhåfvande för att få upplysning om stämning blifvit uttagen, då i många domsagor eller tingslag domaren ej ensam är stämningssutgifvare, utan flere personer på grund af domarens uppdrag dermed sig befatta; och om äfven hos den ene eller andre af dessa stämningssutgifvare upplysning kunde vinnas, att sådan stämning, som är i fråga, blifvit uttagen, vore dermed icke utredt, att stämningen i rätt tid delgifvits vederparten och, om detta ej skett, vore stämningsskyldigheten icke fullgjord. Deremot bör det för den, som det åligger att stämma, vara en lätt sak att hos utmätningssmannen anmäla och styrka, det han inom föreskrifven tid uttagit och behörigen delgifvit stämningen.

»Då det icke lärer förnekas, att åtskilliga olägenheter kunna uppstå derigenom att lös egendom en längre tid befinnes under utmätning och således ej kan för sitt ändamål brukas och begagnas, bör det vara i allas interesse — och ej minst i utmätningssmannens, som har att i sin dagbok från kvartal till kvartal balansera oafslutade ärenden — att någon utväg beredes till förekommande deraf, att sådant dröjsmål i utmätningssförrättningens afslutande ej onödigtvis förlänges, och följaktligen att för detta ändamål ett tillägg i lagen införes. Lagstiftaren har bestämt en tid af tre månader, hvarinom stämningen bör ske. Denna tid synes vara så rundligt tilltagen, att inom samma tid den, som skall stämma, bör hinna att hos utmätningssmannen anmäla och styrka, det stämningen är behörigen verkställd, vid äfventyr att, om slik anmälan ej blifvit gjord, utmätningssmannen skulle vara oförhindrad vidtaga de ytterligare åtgärder i ärendet, som på honom ankomma.

»För nu sagda ändamål kunde till 69 § fogas ett nytt moment, så lydande:

Den, som sätunda blifvit hänvisad att sin talan efter stämning utföra, åligger ock att inom den föreskrifna tiden af tre månader efter utmätningen tillika hos utmätningssmannen anmäla och styrka, det han sin talan, enligt hänvisningen genom stämning lagligen anhängiggjort. Försummar han det, vare utmätningssman oförhindrad att, efter de tre månadernas förlopp, det utmätta godset försälja.»

Lag-Utskottet finner visserligen, i likhet med Justitieombudsmannen, Utsökningslagen sakna detaljerade bestämmelser, huru vidare förfaras skall, sedan den, hvilken vid skeende utmätning eller sedermera påstår sig vara egare till lös egendom, som i gäldenärens bo finnes, erhållit hänvisning att sin talan efter stämning utföra.

Utskottet anser emellertid sådana detaljerade bestämmelser icke erforderliga. I båda anförda fallen skall den, som anspråket väckt, stämma borgenären och gäldenären till domstol i orten, der godset finnes, inom tre månader, *eller har han sin talan mot borgenären förlorat.* Stämmer han inom denna tid, ligger det i hans eget intresse att derom meddela utmätningssmannen underrättelse för att förhindra lösörens försäljning. Stämmer han åter icke, ligger det i borgenärens intresse att underrätta utmätningssmannen för att lösegendomen må blifva så snart som möjligt försäld till betäckande af hans fordran. Är inom laga tid stämdt, ligger det, sedan laga kraft egande dom vunnits, i den vinnande partens intresse att om domen meddela utmätningssmannen underrättelse, vare sig för utbekommande af sin egendom, eller för betäckande så snart som möjligt af sin fordran.

Då härtill kommer, att det står äfven borgenären fritt att instämma saken, finner Utskottet ytterligare bestämmelser icke af behovet påkallade, utan hemställer,

att denna Justitieombudsmannens framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 27 Mars 1882.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.